

ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΟΠΑΙΔΩΝ

πρόσθεση **όχι** αφαίρεση, πολλαπλασιασμός **όχι** διαίρεση

Η ηλεκτρονική εφημερίδα του Προγράμματος για την Ένταξη και Εκπαίδευση των Μουσουλμανοπαίδων ενημερώνει για την πορεία του έργου, τις δράσεις και παρεμβάσεις, τη συμμετοχή, τα αποτελέσματα, τις δυσκολίες και τα ενδεχόμενα προβλήματα. Στόχος μας είναι να αποτελέσει ερέθισμα για διάλογο και δημιουργική επικοινωνία.

Editorial

Η σχολική χρονιά 2017-18 έκλεισε αφήνοντας όπως πάντα μια επίγευση ικανοποίησης. Οι καιροί δύσκολοι από πολλές πλευρές, αλλά οι προκλήσεις κινητοποίησαν όλους τους συνεργάτες και συντελεστές του ΠΕΜ. Η μεγάλη διαφορά φέτος, σε σχέση με το παρελθόν, ήταν ότι δεν είχαμε τους χώρους των ΚΕΣΠΕΜ, σήμα κατατεθέν του Προγράμματος. Άνοιξαν ωστόσο νέες συνεργασίες με σχολικές μονάδες α/βάθμιας και β/βάθμιας εκπαίδευσης στις πόλεις της Ξάνθης και της Κομοτηνής και σε καινούργιες περιοχές όπως ο Άρατος, τα Φίλια και ο Κύρνος από όπου μέχρι πρότινος προέρχονταν πολλοί μαθητές των ΚΕΣΠΕΜ. Από αυτό το βήμα απευθύνουμε τις ευχαριστίες μας σε όλα τα σχολεία και στους συντονιστές. Χωρίς την πολύτιμη φιλοξενία τους οι δράσεις μας θα είχαν συναντήσει ιδιαίτερες δυσκολίες. Ελπίζουμε ότι με τη βοήθεια του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του Πανεπιστημίου Αθηνών και της Διαχειριστικής Αρχής του Υπουργείου τον Σεπτέμβριο θα λειτουργήσουν τελικά τα ΚΕΣΠΕΜ.

Εκτός από τα μαθήματα σε παιδιά δημοτικού, γυμνασίου και λυκείου και τις δράσεις των Δημιουργικών Εργαστηρίων Νέων, σε αυτή τη φάση του ΠΕΜ η μεγάλη πρόκληση είναι τα μαθήματα ενηλίκων –μητέρων κατά κύριο λόγο των παιδιών του ΠΕΜ. Τα αιτήματα πολλαπλασιάζονταν όχι μόνο στις περιοχές που ήδη οργανώναμε μαθήματα, αλλά και σε νέες, όπως τα Κιμμέρια, το Μεγάλο Ορφανό, ο Άρατος, ο Ληνός, το Μικρό Πιστό, η Ρούσα, κι εμείς ανταποκριθήκαμε προσφέροντας μαθήματα ελληνικών σε 214 γυναίκες συχνά σε συνδυασμό με την επίσκεψη των κινητών ΚΕΣΠΕΜ ή την ενισχυτική δράση της πρωτοβάθμιας. Για τη μεγάλη επένδυση εκ μέρους των συνεργατών είναι ενδεικτικό ότι η κινητή μονάδα χρειάζεται 2 ½ ώρες για να φτάσει στη Ρούσα.

Τα θερινά μαθήματα ξεκίνησαν ήδη. Ετοιμαζόμαστε και για την κατασκήνωση στη Μαρώνια –μια δράση που διδάσκει έμπρακτα τη συμβίωση και τις αρχές του δημοκρατικού πολίτη και δίνει μεγάλη ευχαρίστηση στους εφήβους που συμμετέχουν.

Ολοκληρώθηκαν τα μαθήματα για παιδιά δημοτικού και νηπιαγωγείου

Τον Ιούνιο ολοκληρώθηκαν τα μαθήματα της χειμερινής περιόδου στα δημοτικά σχολεία που συμμετείχαν φέτος στο Πρόγραμμα. Οι εγγραφές έφτασαν τα 590 παιδιά.

Σε κάθε σχολείο στο τελευταίο μάθημα τα παιδιά και οι εκπαιδευτικοί παρουσίασαν στους γονείς όσα κατάφεραν όλη τη χρονιά. Η προσέλευση ξεπέρασε κάθε προσδοκία. Οι γονείς είδαν τα βιβλία που είχαν δημιουργήσει τα παιδιά τους, έπαιξαν μαζί τους τα παιχνίδια που εκείνα είχαν κατασκευάσει με βάση όσα έμαθαν στα μαθήματα, θαύμασαν τις εργασίες που συνδέονταν με την Οδύσσεια, παρακολούθησαν το κουκλοθέατρο και τις ταινίες των μικρών παιδιών. Φεύγοντας μητέρες μικρών παιδιών ευχαριστούσαν για το θάρρος που απέκτησαν τα παιδιά τους – τώρα μιλούν περισσότερο και στο νηπιαγωγείο, είπαν – ενώ οι μητέρες μεγαλύτερων παιδιών σχολίαζαν ότι με ενθουσιασμό τους μετέφεραν στο σπίτι όσα μάθαιναν.

Τα παιδιά των μεγάλων τάξεων παίζουν με τις μαμάδες το παιχνίδι της Οδύσσειας που έχουν κατασκευάσει. Και φυσικά τα παιδιά κερδίζουν...

Παιδιά Β΄ δημοτικού προετοιμάζουν την παράσταση του κουκλοθέατρου

ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΟΠΑΙΔΩΝ

πρόσθεση **όχι** αφαίρεση, πολλαπλασιασμός **όχι** διαίρεση

Μαθήματα στήριξης μαθητών γυμνασίου και λυκείου

Μέχρι το τέλος της σχολικής χρονιάς συνεχίστηκαν τα υποστηρικτικά μαθήματα του Προγράμματος σε 388 μαθητές/τριες Γυμνασίου και Λυκείου, που φιλοξενούνται σε χώρους 7 σχολείων των νομών Ροδόπης και Ξάνθης μετά τη λήξη του πρωινού προγράμματος. Το τελευταίο διάστημα οι 27 συνεργάτες εκπαιδευτικοί φρόντισαν να προετοιμάσουν όσο το δυνατόν καλύτερα τα παιδιά για τις προαγωγικές εξετάσεις τους, σε συνεργασία με το εκπαιδευτικό προσωπικό των σχολείων. Η ολόημερη κούραση των παιδιών από το σχολικό πρόγραμμα υπαγόρευσε την ανάγκη για διδασκαλία με διαφορετικές προσεγγίσεις, μέσα από την επανάληψη της ύλης των εξετάσεων με παιγνιώδη τρόπο, βιντεοπροβολές (π.χ. της «Αντιγόνης» του Σοφοκλή για τη Β΄ Λυκείου) και εργασία σε ομάδες.

Στις 10 Ιουνίου σε αποχαιρετιστήρια συνάντηση στον Κένταυρο, οι γονείς ευχαρίστησαν τους εκπαιδευτικούς και δήλωσαν ότι μας περιμένουν νωρίτερα του χρόνου για να συνεχίσουμε να στηρίζουμε την προσπάθεια των παιδιών τους.

Εργασία σε ομάδες

Οι μαθητές των κινητών ΚΕΣΠΕΜ περιγράφουν τα χωριά τους

Τα 4 ειδικά εξοπλισμένα βαν του Προγράμματος, με τη συνοδεία 13 επιμορφωμένων εκπαιδευτικών και εμπυχωτών/ριών και 5 οδηγών διαμεσολαβητών, συνέχισαν μέχρι τον Ιούνιο τα ταξίδια τους σε 42 απομονωμένα χωριά και των τριών νομών της Θράκης. Εκεί τα υποδέχονταν με ενθουσιασμό 687 μαθητές και μαθήτριες.

Στη διάρκεια της χρονιάς τα παιδιά ανέλαβαν ρόλο ξεναγού και οδήγησαν τις εκπαιδευτικούς σε μοναδικές εξορμήσεις στα χωριά τους. Τον Ιούνιο όλα τα χωριά που επισκέπτονται τα «καγκουρώ του βουνού» γιορτάσαμε το κλείσιμο των μαθημάτων. Όπως κάθε χρόνο, σε κάθε χωριό τα παιδιά έφτιαξαν ένα συλλογικό έργο που θα παραμείνει στο σχολείο τους, ανάλογα με τα θέματα που είχαν επεξεργαστεί στη διάρκεια της χρονιάς: αλλού επιτραπέζια παιχνίδια, αλλού big book, αλλού τουριστικό οδηγό του χωριού.

[Δείτε τον οδηγό για το Δημάριο](#)

Ετοιμάζοντας τον τουριστικό οδηγό του χωριού μας

«Ο δρόμος της Κοκκινσκοουφίτσας»

ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΟΠΑΙΔΩΝ

πρόσθεση **όχι** αφαίρεση, πολλαπλασιασμός **όχι** διαίρεση

Οι μητέρες μαθαίνουν ελληνικά

Με μεγάλη επιτυχία ολοκληρώθηκαν τα μαθήματα ελληνικής γλώσσας σε ενήλικες, στα οποία συμμετείχαν 214 γυναίκες, ανάμεσά τους πολλές μαμάδες μαθητών του ΠΕΜ. Καταφέραμε να ανταποκριθούμε και σε αιτήματα απομακρυσμένων οικισμών, σε συνέργεια με την δράση των Κινητών ΚΕΣΠΕΜ, στον Λινό, στο Μεγάλο Ορφανό, στο Μικρό Πιστό και στην Ρούσσα.

Τελευταίο μάθημα των 2 τμημάτων στα Αρριανά (12/05/2018)

Μάθημα στο Μ. Ορφανό (16/05/2018)

Όπως τονίζουν συχνά οι γυναίκες, τα μαθήματα τις βοηθούν να μπορούν να αντεπεξέρχονται γλωσσικά στις καθημερινές τους δραστηριότητες, από την αγορά και την επίσκεψη στο γιατρό, έως στις δημόσιες υπηρεσίες και τη συζήτηση με τους δασκάλους στο σχολείο. Μπορούν επίσης να βρίσκονται ακόμη πιο κοντά στα παιδιά τους, βοηθώντας τα στις σχολικές εργασίες.

Δεν είναι, άλλωστε, τυχαίο ότι οι ίδιες οι μαθήτριες αναγνωρίζουν την πρόδοό τους κι εκφράζουν με έμφαση τη θέλησή τους να συνεχίσουν τα μαθήματα ελληνομάθειας. Παράλληλα τονίζουν πως νιώθουν μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση, καθώς δεν χρειάζονται πια βοήθεια για την καθημερινότητά τους.

[Δείτε περισσότερα](#)

Δ.Ε.Ν. ανοίγουμε διαπολιτισμικά παράθυρα

Συνεχίζοντας το γεφύρωμα του ΠΕΜ με την τοπική κοινωνία, τα Δημιουργικά Εργαστήρια Νέων (ΔΕΝ) υλοποιούν δράσεις διαπολιτισμικής συνύπαρξης. Μέσα από βιωματικά εργαστήρια σε ένα ταξίδι ενηλικίωσης, ομάδες εφήβων μαθητών Λυκείου ανακάλυψαν προσωπικές δεξιότητες και δυνατότητες και γεύτηκαν τη φοιτητική ζωή ταξιδεύοντας στο ΑΠΘ στη Θεσσαλονίκη, συνοδευόμενοι από ομάδα φοιτητών.

Παράλληλα, ομάδα προεφήβων και εφήβων μαθητών Γυμνασίου, παλιών και νέων μελών των ΔΕΝ, προετοιμάζει την καλοκαιρινή κατασκήνωση. Ο φετινός κύκλος δράσεων των ΔΕΝ θα ολοκληρωθεί τον Ιούλιο του 2018, όπου οι νέοι των διαφορετικών ομάδων θα ανακαλύψουν τη συμβίωση. Μέσα από την ανάληψη ρόλων, την αλληλεπίδραση και την οργανωμένη καθημερινότητα μιας κατασκηνωτικής εμπειρίας, οι νέοι αποκτούν χρήσιμα εφόδια και δεξιότητες διαπολιτισμικής συνύπαρξης. Στις διαπολιτισμικές ομάδες νέων της φετινής δράσης των ΔΕΝ συμμετέχουν 85 νέοι από διαφορετικές περιοχές της Θράκης.

[Δείτε το σχεδιασμό της φετινής δράσης των ΔΕΝ](#)

[Δείτε τις δημιουργικές καταγραφές του κύκλου δράσης της ομάδας Γυμνασίου και των ομάδων Λυκείου](#)

Δ.Ε.Ν. ανοίγουμε διαπολιτισμικά παράθυρα!

Δ.Ε.Ν. ανοίγουμε διαπολιτισμικά παράθυρα

ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΟΠΑΙΔΩΝ

πρόσθεση **όχι** αφαίρεση, πολλαπλασιασμός **όχι** διαίρεση

Παρουσίαση του έργου του ΠΕΜ σε Διεθνές Συνέδριο

Στο πλαίσιο του 25ου Διεθνούς Συνεδρίου για τη Μάθηση με θέμα "Education in a time of Austerity and Social Turbulence" (Εκπαίδευση στην εποχή της λιτότητας και της κοινωνικής αναταραχής) που συνδιοργανώθηκε από το Common Ground και το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, παρουσιάστηκαν στις 22 Ιουνίου 2018 πτυχές του έργου του ΠΕΜ. [Στρογγυλό τραπέζι](#) με θέμα την πολυτροπική εκπαιδευτική παρέμβαση του Προγράμματος συντόνισε η Θάλεια Δραγώνα και συμμετείχαν οι συνεργάτιδες του έργου Ειρήνη Ασημακοπούλου, Αναστασία Δημητρίου, Μαρία Ζωγραφάκη, Όλγα Κατσιάνη και Βίκη Λαγοπούλου.

Από την εθελοντική επιμόρφωση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης

Οι συνεργάτιδες του ΠΕΜ στο συνέδριο "Education in a time of Austerity and Social Turbulence"

Επιμορφωτικές συναντήσεις εκπαιδευτικών

Το Μάρτιο συνεχίστηκαν και ολοκληρώθηκαν οι εθελοντικές επιμορφωτικές συναντήσεις που πραγματοποίησε το ΠΕΜ με εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης των νομών Ροδόπης και Ξάνθης. Συμμετείχαν εκπαιδευτικοί δημόσιων και μειονοτικών δημοτικών σχολείων και σε κάποιες συναντήσεις και εκπαιδευτικοί των νηπιαγωγείων. Οι συναντήσεις εστίαζαν στο ζήτημα της διδασκαλίας των γλώσσας και στη συμβολή που μπορεί να έχει στην εξέλιξη του προφορικού και του γραπτού λόγου των παιδιών η με διάφορους τρόπους συστηματική δημιουργική ενασχόλησή τους με παιδικά βιβλία. Περιλάμβαναν θεωρητικές εισηγήσεις και βιωματικά εργαστήρια στα οποία οι εκπαιδευτικοί συμμετείχαν με ιδιαίτερο κέφι.

Επίσης τον Απρίλιο έγινε ένας νέος κύκλος επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών συνεργατών του Προγράμματος στις ενισχυτικές εκπαιδευτικές δράσεις για μαθητές πρωτοβάθμιας, στη στήριξη μαθητών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και στα κινητά ΚΕΣΠΕΜ.

Το Πρόγραμμα στα ηλεκτρονικά και έντυπα μέσα

«Εξερευνώντας» τον χώρο του πανεπιστημίου, σε μια διαφορετική επίσκεψη, [ΑΠΕ-ΜΠΕ](#), 1/7/2018

Συνεχίζεται με μεγάλη συμμετοχή το Πρόγραμμα «Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων» στο Μειονοτικό Σχολείο Σαπών, [Ελεύθερη Άποψη της Ροδόπης](#), 15/3/2018

Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων Θράκης: Είκοσι χρόνια προσφοράς, [ΑΠΕ-ΜΠΕ](#), 12/3/2018

Η εκπαίδευση των μουσουλμανοπαίδων εκπαιδεύει και μητέρες, [Ο Χρόνος](#), 10/2/2018

«Από τους εκπαιδευτικούς μειονοτικών σχολείων ξεκινάει η επιμόρφωση», [Ο Χρόνος](#), 20/1/2018

Δραγώνα, «Τα βιβλία μας έβαλαν στο μειονοτικό σχολείο τη διαθεματική πριν την πολιτεία», [Παρατηρητής της Θράκης](#), 7/11/2017

ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΟΠΑΙΔΩΝ

Διεύθυνση: Σταδίου 5, 10562 Αθήνα 7ος όροφος - Γραφείο 704
τηλ: 210-3689309, 210-3689323 φαξ: 210-3689324
email: museduc@ecd.uoa.gr

www.museduc.gr

Επιστημονική Υπεύθυνη: **Θάλεια Δραγώνα**

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

